

53060209 : สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม

คำสำคัญ : สวนสาธารณะระดับชุมชน

ภควดี ศรีอ่อน : พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะและสภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์
กรณีศึกษา สวนรมณีนาด. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : อ.ดร.สินีนาด สุกรัตน์เมธี.152
หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบันพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของผู้ใช้
สวนสาธารณะระดับชุมชน(กรณีศึกษา สวนรมณีนาด) โดยศึกษาลักษณะพื้นที่กับการทำกิจกรรม
เพื่อศึกษาปัจจัยทางกายภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้สวน ลักษณะกายภาพของพื้นที่ที่มีการใช้
งานหรือไม่มีการใช้งาน ผลที่ได้นำมาเป็นแนวทางในการออกแบบสวนสาธารณะที่มีความ
เหมาะสมต่อความต้องการของผู้ใช้สวน

การศึกษานี้มีการเก็บข้อมูล 2 วิธีคือ การสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ ซึ่งในการ
สังเกตการณ์จะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การสำรวจพื้นที่ ลักษณะกายภาพของสวนและการสังเกต
พฤติกรรม กิจกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่เพื่อนำมาวิเคราะห์หาความสอดคล้องและเหมาะสมของ
พฤติกรรมการใช้สวนสาธารณะกับสภาพพื้นที่ของสวน โดยการสังเกตการณ์จะทำการสำรวจบันทึก
กิจกรรมในแผนผังของสวน โดยระบุกิจกรรม ตำแหน่งที่เกิดกิจกรรมและลักษณะของผู้ใช้สวน
ส่วนการสัมภาษณ์เพื่อเป็นการสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์

จากการศึกษาพบว่าผู้ใช้สวนเข้ามาทำกิจกรรมหลายชนิด แต่ละกลุ่มวัยมีช่วงเวลาที่มา
ใช้และชนิดกิจกรรมที่สนใจแตกต่างกัน และพบพื้นที่ที่ทำกิจกรรมชนิดเดียวกันเป็นประจำ พื้นที่ที่
มีผู้ใช้เฉพาะช่วงเวลา พื้นที่ที่ถูกใช้งานตลอดเวลา นอกจากนี้ยังพบการใช้งานในพื้นที่ที่ไม่ได้มีการ
ออกแบบไว้สำหรับทำกิจกรรม และพื้นที่ที่มีการเข้าไปใช้น้อย ส่วนของปัจจัยทางกายภาพที่มีผลต่อ
พฤติกรรมผู้ใช้ ได้แก่ สภาพที่เกิดของกิจกรรมเช่น การเป็นพื้นที่กว้าง, พื้นที่ในร่มเงา, พื้นผิวเป็น
ลานแข็งหรือสนามหญ้า, ความสมบูรณ์ของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะของการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์กายภาพ พฤติกรรมสรุปได้ว่าควรมี
การแบ่งพื้นที่การใช้งานกิจกรรมต่างๆอย่างชัดเจนเพื่อลดการซ้อนทับของพื้นที่กิจกรรม ทำเส้นทาง
เดินบริเวณสนามหญ้า เพื่อสามารถเข้าไปทำกิจกรรมได้มากขึ้น ปรับปรุงรูปร่างของเส้นทางวิ่งและ
พื้นผิววัสดุที่ใช้ควรเหมาะสมกับกิจกรรม พื้นที่ภายในสวนมีขนาดจำกัดจึงควรพัฒนาพื้นที่ให้
มีความหย่อนหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นได้อย่างเพียงพอ

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมืองบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2555

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

53060209 : MAJOR : (LANDSCAPE ARCHITECTURE)

KEY WORD : COMMUNITY PARKS

PACKAWADEE SRION : LANDSCAPE DESIGN AND USERS' BEHAVIOR OF PUBLIC PARK : A CASE STUDY OF ROMMANINAT PARK. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : SINEENART SUKOLRATANAMETEE.152pp.

The main objective of this research is to study behavior of users of community parks, (a case study of Rommaninat park). The research proposed that by looking at the characteristics of the park area and activities that took place in the park would enable a study of physical factors that affected the behavior of park users, as well as physical characteristics of the areas that were either active or inactive. The results would then be used as guidelines for park design, while addressing the needs of its users.

The study involved two data collection methods, observation and interviews. Observations were divided into two parts: a survey of the area and physical characteristics of the park, and observation of user behavior. Park activities were used to analyze the relevance and appropriateness of the park use to its physical characteristics. Observations were recorded in the survey map of the park, specifying the type and location of activities taken place, along with characteristics of the park users. The interview data was then used to support the data from observations.

The study found that users had performed activities of various kinds. Each age group had a specific time of park use with different interests. Moreover, study discovered that there were areas where a similar kind of activity took place, areas which were used only at specific time, areas which were used all the time, areas which were not designed for any activities, and areas with less access. The physical factors that influenced user behavior, included setting of activity, shading area, open space, hardscape, softscape, integrity of the equipment and facilities.

A proposal from this research based on analysis of physical characteristics and behavior concluded that the usage area should be clearly divided for each type of activity to reduce any overlapping area, a walking track should be added around the lawn to allow more access, the shape and materials of the walking track should be improved with considerations to the type of activity. As the area of park was limited, the park area should also be developed with flexibility as to sufficiently cater the various types of activities taking place.

Department of Urban Design and Planning

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature

Academic Year 2012

Independent Study Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระอาจารย์ ดร. สินีนาถ ศุภรัตน์เมธี และ คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระนี้ รศ.ดร. ชัยสิทธิ์ ด้านกิตติคุณ และ ผศ.ดร. รุจิโรจน์ อนามบุตรที่ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

และขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือจากกลุ่มผู้ใช้งานสวนรมณีนาถซึ่งได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลภาคสนาม

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณครอบครัว ผู้ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาตลอดมาและขอบคุณ สำหรับกำลังใจที่ช่วยเหลือในการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

